

Eesti UNESCO ühendkoolide võrgustiku raamistik

Info ja kriteeriumid koolidele

1. UNESCO ühendkoolide (UNESCO Associated Schools Project) võrgustiku eesmärgid

UNESCO ühendkoolide võrgustik loodi 1953. aastal, sinna kuulub rohkem kui 9900 haridusinstituutsiooni 180 riigist.¹ Võrgustiku eesmärk on edendada UNESCO põhimõtteid juhtprojektide kaudu, toetades seeläbi laste ja noorte 21. sajandile kohaste teadmiste, oskuste ja pädevuste arengut, sealhulgas hariduse mittekognitiivseid elemente ja asjakohasust. UNESCO koolid töötavad keskustena, mis toovad Eesti haridusmaastikule meetodeid, mis on valdkondadevahelised ja toetavad probleemide loovat lahendamist, kriitilist mõtlemist ja mitmekultuurilisemaks muutuvast maailmas koeksisteerimise õppimist. UNESCO ühendkooli staatus on kvaliteedimärk – kool on avatud, aktiivne, uuendusmeelne.

UNESCO ühendkoolid pööravad erilist tähelepanu maailmaharidusele ja jätkusuutlikku arengut toetavale haridusele. Õppetöös ja kooli igapäevaelus juhivad koolid juhiseid „Jätkusuutlikku arengut toetav ja vastutustundlikku maailmakodanikku kujundav kool”.

Koolid valivad endale kõige enam huvi pakkuvama(d) valdkonna(d). Ideede ja õppematerjalide pakkumisel ning projektide elluviimisel juhendab ja toetab koole Eestis Eesti UNESCO ühendkoolide rahvuslik koordinaator. UNESCO ühendkoolide raames tegutseb UNESCO Läänemere projekt (Baltic Sea Project - BSP), mis tegeleb keskkonnaküsimustega, BSPI on oma koordinaator Tartu Keskkonnahariduse Keskuses.

2. Mida võrgustikus osalemine koolile pakub?

Osalemine UNESCO koolide võrgustikus pakub koolidele riigisisest ja rahvusvahelist tunnustust, koostööd, võimalusi tutvustada oma tegevusi ja luua uusi kontakte ning osaleda üritustel ja projektides. Koolil on õigus kasutada UNESCO ühendkooli logo ja nimetahvlit ning neile pakutakse tasuta täiendkoolitusi, õppematerjale, metoodikat, informatsiooni projektidele rahastamisallikate leidmise kohta, võimalusi osaleda rahvusvahelistel konverentsidel ja kuulata külalisesinejaid/lektoreid. UNESCO ühendkoolide õpetajatele on MTÜ Mondo maailmahariduse süvaõppekursusel osalemine tasuta, samuti kaetakse ühistel teabepäevadel osalevate õpetajate ja õpilaste transpordikulud.

3. UNESCO ühendkooli tiitli saamine ja kaotamine

Iga riiklik, munitsipaal- või eraharidusasutus (lasteaed, põhikool, gümnaasium, kutsekool, õpetajate koolituskeskus) võib taotleda UNESCO ühendkooli tiitlit.

Kool, mis soovib saada UNESCO ühendkooli tiitlit, peab selleks esitama avalduse koos tegevuskavaga etteantud vormil ühe aasta lõikes Eesti UNESCO koolide rahvuslikule

¹ 2014. aasta septembri seisuga

koordinaatorile. Avaldusi koos tegevuskavaga saavad esitada koolide juhtkonnad igal aastal kuni 1. oktoobrini. UNESCO peakorterist väljastatakse seejärel koolile sertifikaat. UNESCO Eesti Rahvuslik Komisjon väljastab koolidele lisaks nimetahvli, mida kool saab soovi korral kasutada maja fassaadil.

UNESCO kooli tiitel on piiratud ajaliselt kahe aastaga. Iga kahe aasta tagant hinnatakse kooli sobivust võrgustikku punktis 4 sätestatud kriteeriumide täitmise põhjal Eesti UNESCO ühendkoolide rahvusliku koordinaatori ja kooli koostöös. Hindamistulemustest teavitatakse kooli kirjalikult. Soovi korral saab kool ise lõpetada osaluse UNESCO koolide võrgustikus, saates kooli juhtkonnalt avalduse Eesti UNESCO ühendkoolide rahvuslikule koordinaatorile. Võrgustikust lahkumise järel ei ole koolil lubatud kasutada võrgustiku visuaalset identiteeti, nt. logo. UNESCO sertifikaat ning nimetahvel tuleb tagastada UNESCO Eesti Rahvuslikule Komisjonile.

4. Eesti UNESCO ühendkoolide kriteeriumid

Koolilt, mis tahab saada UNESCO ühendkooliks ning tegutseda võrgustiku liikmena, eeldatakse Eesti UNESCO koolide kriteeriumide täitmist. Koolilt oodatakse:

- Eestis registreeritud haridusasutuseks olemist;
- oma tegevustes lähtumist juhised "Jätkusuutlikku arengut toetav ja vastutustundlikku maailmakodanikku kujundav kool";
- toetuse omamist võrgustikus osalemiseks kooli juhtkonnalt ja kollektiivilt, pedagoogidelt, õpilastelt ja lastevanematelt;
- valmisolekut regionaalseks ja rahvusvaheliseks koostööks ning kontaktide arendamist teiste UNESCO koolidega riigisiselt;
- iga-aastase tegevuskava koostamist;
- iga-aastase aruande esitamist oma kooli tegevuskava täitmise kohta Eesti UNESCO koolide rahvuslikule koordinaatorile.

5. UNESCO ühendkoolide tegevuste koordineerimine

Eesti UNESCO ühendkoolide tegevust korraldab rahvuslik koordinaator, kelle ülesandeks on jagada koolidele infot planeeritud tegevustest ning võimalustest neis osaleda, koostada endale iga-aastane tööplan, taotleda selle elluviimiseks erinevatest allikatest raha ning vastutada selle ellu viimise eest. Koordinaator esindab võrgustikku väljaspool Eestit ning annab võrgustiku tööst aru UNESCO Eesti Rahvuslikule Komisjonile ja UNESCO peakorterile.

BSP projektis osalevate koolide tööd korraldab BSP koordinaator, kelle ülesandeks on jagada koolidele infot planeeritud tegevustest ning võimalustest neis osaleda, taotleda BSP tegevuste elluviimiseks rahastust ning vastutada tegevuste ellu viimise eest. BSP koolid esitavad oma iga-aastase aruande BSP koordinaatorile, kes annab igal aastal BSP tegevusest ülevaate Eesti UNESCO ühendkoolide koordinaatorile.

Igas Eesti UNESCO ühendkoolis on oma kontaktisik või töörühm, kes toetab ühendkoolide koordinaatorit/BSP koolide koordinaatorit tema töös, informeerib kooli juhtkonda, kollektiivi ja õpilasi UNESCO ühendkoolide tegevustest ning kooli võimalustest neis osaleda, samuti koostab koolile iga-aastase tegevuskava, esitab ühendkoolide koordinaatorile/ BSP

koordinaatorile kord aastas aruande oma kooli tegevuskava täitmisest, vajadusel otsib tegevuskava projektidele rahastust.